

Sygn. akt XVII AmE 149/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: sekretarz sądowy Wioleta Donoch

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **Przedsiębiorstwa Usługowo- (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o obliczenie opłaty koncesyjnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 18 listopada 2016 r., znak (...)

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od powoda Przedsiębiorstwa Usługowo- (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. na rzecz pozwanego Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmE 149/17

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 18 listopada 2016 r., znak: (...), na podstawie art. 34 ust. 1 w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. -Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. póź. 1059, z późn. zm.) oraz w zw. z § 4 ust. 3 i § 6 ust. 4 w zw. z ust. 1-3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. z 1998 r., Nr 60, poz. 387, z późn. zm.) oraz w zw. z art. 2 § 2 i 3 oraz art. 21 § 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613, z późn. zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej ustalił dla (...) SP. Z O.O. opłatę należną z tytułu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie Obrót paliwami ciekłymi w tym gazem płynnym - (...), udzielonej decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 19 grudnia 2011 r., znak: (...) na kwotę 4529 zł (słownie: (...)).

Od powyższej decyzji odwołanie złożył (...) SP. Z O.O. z siedzibą w G. zaskarżając ją w całości, wnosząc o jej uchylenie.

Zaskarżonej decyzji odwołujący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną wykładnię przepisu art. 43 § 1 ustawy - Prawo energetyczne oraz § 4 pkt 3 rozp. Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa URE corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja przez przyjęcie, że opłata o której mowa w przepisie ustawy stanowi opłatę za czynność wydania decyzji administracyjnej o udzieleniu koncesji.

Powód w przypadku ustalenia, że opłata należna jest corocznie, zgodnie z brzmieniem przepisu zarzucił naruszenie przepisu art. 107 § 1 k.p.a. oraz przepisu art. 7 w zw. z art. 77 ust. 4 k.p.a. przez brak wskazania w decyzji administracyjnej informacji za który rok ustalona jest wskazania w niej opłata oraz nie uwzględnienie znanego organowi z urzędu faktu wniesienia przez powoda opłat we wszystkich kolejnych latach posiadania koncesji, na co powód powołał się w piśmie złożonym toku postępowania administracyjnego.

W uzasadnieniu odwołania powód podniósł, że nie zachodzą okoliczności uzasadniające ustalenie przez pozwanego opłaty koncesyjnej, ponieważ obowiązek wniesienia opłaty może być ustanowiony tylko ustawą, a nie rozporządzeniem oraz że przedmiotowe rozporządzenie wydane na podstawie art. 34 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne obejmuje zakresem delegacji tylko i wyłącznie wysokość i sposób pobierania opłat. Powód stwierdził, że pozwany błędnie interpretuje zapis § 4 pkt 3 rozporządzenia, który mówi wyłącznie o pierwszej opłacie, podczas gdy powód wnosił już opłaty w latach poprzedzających, a przyjęcie takiej interpretacji doprowadziłoby do dwukrotnego naliczenia opłaty za 2011 r.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniósł o:

- 1) oddalenie odwołania,
- 2) dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentu, tj. decyzji Prezesa URE z 19 grudnia 2011 r., znak: (...), stanowiącej załącznik do odwołania, na okoliczność treści tej decyzji i zasadności wniesienia przez Powoda na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki pierwszej opłaty koncesyjnej od koncesji udzielonej ww. decyzją z 19 grudnia 2011 r.,
- 3) zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorca posiadał koncesję wydaną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 19 grudnia 2001 r., znak: (...) (zmienianą) na obrót paliwami ciekłymi na okres od 20 grudnia 2001 r. do 20 grudnia 2011 r. /**k. 14-18 akt sąd.**/

W dniu 28 lutego 2011 r. przedsiębiorca uiścił z tego tytułu opłatę koncesyjną w wysokości 4.529 zł obliczoną na podstawie przychodów netto z działalności objętej koncesją w wysokości (...) zł. /**k. 7 akt adm.**/

Prezes URE decyzją z dnia 19 grudnia 2011 r., znak: (...), udzielił Przedsiębiorcy koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie Obrót paliwami ciekłymi w tym gazem płynnym - (...), zgodnie z wnioskiem z 7 listopada 2011 r. /**k. 22 akt sąd.**/

Udzielenie powyższej koncesji, obligowało przedsiębiorcę do wniesienia z tego tytułu opłaty, zwanej dalej też „opłatą koncesyjną” - zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz. U. z 1998 r. Nr 60, póź. 387, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie opłat”.

Oplata koncesyjna powinna zostać obliczona przez Przedsiębiorcę i wniesiona na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki w terminie do 30 dni od dnia wydania mu koncesji. Prezes URE ustalił, że do tego dnia nie wpłynęła na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki opłata koncesyjna.

Przedsiębiorca w 2010 roku, tj. w roku poprzedzającym udzielenie powyższej koncesji, uzyskał przychody w zakresie działalności objętej koncesją w wysokości (...) zł, co wynika z Formularza opłaty koncesyjnej.

Prezes URE pismem z dnia 3 czerwca 2016 r., sygn. (...), wezwał Przedsiębiorcę do wniesienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego pisma opłaty wraz z odsetkami z tytułu udzielonej koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie Obrót paliwami ciekłymi w tym gazem płynnym - (...) oraz poinformował o sposobie jej uiszczenia.

Przedsiębiorca odmówił uiszczenia opłaty i przedstawił negatywne stanowisko co do żądania uiszczenia opłaty w odpowiedzi na wezwanie. Zdaniem Przedsiębiorcy opłata za udzielenie przedmiotowej koncesji jest nienależna, ponieważ: „nie jest to (...) opłata za udzielenie koncesji, lecz opłata z tytułu prowadzenia działalności koncesjonowanej. W 2011 roku nasza Spółka prowadziła działalność koncesjonowaną na podstawie koncesji i z tego tytułu uiszcza już stosowną opłatę”.

Prezes URE pismem z dnia 3 sierpnia 2016 r., (...), zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie obliczenia opłaty koncesyjnej. Jednocześnie Przedsiębiorca został wezwany do złożenia stosownych wyjaśnień i nadesłania dokumentów, tj. wypełnionego formularza dotyczącego wyliczenia opłaty koncesyjnej (który to formularz został przekazany Przedsiębiorcy z wezwaniem do wniesienia opłaty koncesyjnej) oraz potwierdzenia uiszczenia przedmiotowej opłaty na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki. Ponadto, Przedsiębiorca zgodnie z art. 77 § 4 k.p.a., został poinformowany o faktach znanych Prezesowi URE z urzędu, tj. o wysokości przychodów osiągniętych przez Przedsiębiorcę w roku poprzedzającym udzielenie mu w dniu 19 grudnia 2011 r. koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie Obrót paliwami ciekłymi w tym gazem płynnym - (...).

Przedsiębiorca pismem z dnia 18 sierpnia 2016 r., przekazał stanowisko w sprawie, wskazując, że podwójna opłata za rok 2011 nie jest należna.

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, jak również dowody przedstawione w postępowaniu sądowym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2017 r., poz. 220, ze zm.), przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, wnosi coroczną opłatę do budżetu państwa, obciążającą koszty jego działalności, zwaną dalej "opłatą koncesyjną".

Powyższe wyznacza obowiązek wnoszenia corocznych opłat koncesyjnych poprzez sam fakt uzyskania i posiadania ważnej koncesji oraz obliguje do uiszczenia opłaty koncesyjnej. Przedsiębiorstwa energetyczne, które uzyskały i posiadają koncesję udzieloną przez Prezesa URE na wykonywanie działalności gospodarczej, o której mowa w art. 32 P.e., mają obowiązek zatem wnoszenia pierwszej i kolejnych corocznych opłat do budżetu państwa.

Jeśli zaś chodzi o zasady, wysokość i sposób pobierania omawianej opłaty, kwestie te reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja (Dz.U. Nr 60, poz. 387, ze zm.).

Należy wskazać, że opłata z tytułu posiadania koncesji jest opłatą płatną z góry, a jej wysokość ustala się na podstawie przychodów osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty. Podmiot posiadający koncesję w danym roku

zobowiązany jest uiścić zatem „całą” opłatę koncesyjną za ten rok w wysokości wynikającej z przepisu § 1 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia, niezależnie od faktu, że po upływie terminu płatności opłaty (31 marca) koncesja taka została cofnięta lub wygasła (co miało miejsce w przedmiotowej sprawie, chodzi o koncesję z 2001 roku). Opłata koncesyjna ma bowiem charakter opłaty administracyjnej i każde przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji jest obowiązane do jej uiszczenia. Wynika to z samego faktu uzyskania i posiadania ważnej koncesji. Opłaty koncesyjne są wnoszone do budżetu państwa, na rachunek Urzędu Regulacji Energetyki i stanowią dochód tego budżetu. Należą one do tzw. niepodatkowych należności budżetu państwa. Zakwalifikowanie opłat koncesyjnych w taki sposób skutkuje tym, iż zgodnie z art. 2 § 2 ordynacji podatkowej do opłat tych stosuje się przepisy działu III ordynacji podatkowej "Zobowiązania podatkowe". Zgodnie z powyższym, do realizacji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zadań wynikających z konieczności egzekwowania realizacji obowiązku sformułowanego w art. 34 Prawa energetycznego stosuje się przepisy ordynacji podatkowej w zakresie takim jak: powstanie zobowiązania oraz jego wygaśnięcie, naliczanie odsetek za zwłokę, jak również ulg w spłacie opłaty koncesyjnej, przedawnienia zobowiązania wynikającego z art. 34 Prawa energetycznego, nadpłaty opłaty koncesyjnej oraz praw i obowiązków następców prawnych oraz podmiotów przekształconych [M. Z. (red.), S. M., Prawo energetyczne. Komentarz do art. 12-72, Tom II. wyd. II, Opublikowano: WK 2016].

Zgodnie z § 1 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia wysokość corocznej opłaty wnoszonej przez przedsiębiorstwo energetyczne, któremu została udzielona koncesja, stanowi iloczyn przychodów przedsiębiorstwa energetycznego uzyskanych ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie jego działalności objętej koncesją osiągniętych w roku poprzedzającym ustalenie opłaty, oraz współczynników opłat określonych tabelą stanowiącą załącznik do rozporządzenia.

Zgodnie natomiast z § 4 ust. 1 rozporządzenia opłatę wnosi się w terminie do 31 marca każdego roku. Ustawa prawo energetyczne statuuje zatem coroczny obowiązek uiszczenia opłaty koncesyjnej, który powstaje 1 stycznia każdego roku, a rozporządzenie określa termin jej płatności.

Zwrócenia uwagi wymaga, że opłata ta jest uiszczana w związku z przyznaniem praw wynikających z treści koncesji, nie odnosi się jednak ona do faktycznego wykonywania działalności koncesjonowanej lecz do hipotetycznej możliwości jej wykonywania, na co wskazuje moment jej uiszczenia tj. z góry za cały rok oraz oderwanie wartości opłaty od faktycznie zrealizowanych w danym roku obrotów, a ustalenie jej na podstawie obrotu z roku poprzedniego. Opłata ta nie jest zatem świadczeniem przedsiębiorstwa energetycznego, które wnosi ono proporcjonalnie do okresu, w którym korzysta z udzielonej sobie koncesji. Jakkolwiek stanowi ona wprawdzie w pewnym sensie swoistą cenę za prawo prowadzenia działalności koncesjonowanej, to nie jest ustalana w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności koncesji ani też nie pozostaje w związku z realnie osiąganym przychodem w roku w którym powstał obowiązek zapłaty opłaty. W związku z tym, zdaniem Sądu, opłata koncesyjna stanowiąc jednorazową opłatę za wykonywanie działalności w danym roku kalendarzowym nie podlega także stopniowemu wykorzystaniu i nie może być ustalana proporcjonalnie do okresu w danym roku w którym działalność faktycznie była wykonywana. Stanowisko takie zostało wielokrotnie wyrażone w orzecznictwie (tak np. wyrok SOKiK sygn. XVII AmE 52/15).

W razie, gdy opłata zostanie obliczona w sposób nieprawidłowy, Prezes URE wzywa przedsiębiorstwo energetyczne do ponownego jej obliczenia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. W razie natomiast niedotrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne terminu, o którym mowa w ust. 1, lub gdy opłata ponownie została obliczona w sposób nieprawidłowy - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki sam dokonuje obliczenia opłaty. Po dokonaniu obliczenia, o którym mowa w ust. 2, przedsiębiorstwo energetyczne wnosi niezwłocznie należną kwotę, albo Prezes Urzędu Regulacji Energetyki zwraca nadpłaconą kwotę.

Powyższe ma zastosowanie również w sytuacji, gdy przedsiębiorstwo energetyczne nie wnieśli opłaty w terminie określonym przez § 4. ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, tj. do dnia 31 marca każdego roku, z takim zastrzeżeniem, sformułowanym w ust. 2 oraz 3 omawianego przepisu, że w terminie do 30 dni od dnia wydania koncesji wnosi

pierwszą opłatę przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji z urzędu, jak również przedsiębiorstwo energetyczne, któremu udzielono koncesji na wniosek, jeżeli w roku poprzedzającym udzielenie koncesji uzyskało przychody ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) lub towarów w zakresie działalności objętej tą koncesją.

W przedmiotowej sprawie, to na powódzie w sposób jednoznaczny ciążył obowiązek wniesienia opłaty koncesyjnej, w związku z udzieloną koncesją z dnia 19 grudnia 2011 r., znak: (...)na obrót paliwami ciekłymi, na okres od 21 grudnia 2011 r. do 21 grudnia 2021 r.

Powód wypełnia przesłanki określone w § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja, tj. złożył wniosek o udzielenie mu koncesji, uzyskał decyzję o udzieleniu mu koncesji, prowadził przed wydaniem przedmiotowej decyzji działalność w zakresie obrotu paliwami ciekłymi oraz uzyskał z tej działalności przychód, który stanowił podstawę obliczenia opłaty koncesyjnej. Z obowiązku tego nie zwalnia powoda uiszczenie w dniu 28 lutego 2011 r. opłaty od koncesji udzielonej decyzją z dnia 19 grudnia 2001 r., znak:(...) i obowiązującej do 20 grudnia 2011 r. (k. 14 akt sąd.). W niniejszej sprawie nie mamy do czynienia – wbrew twierdzeniom powoda – z podwójnym naliczeniem opłaty koncesyjnej przez organ, ponieważ opłaty te uiszczane są z dwóch różnych tytułów.

Przedsiębiorca prowadzący działalność koncesjonowaną miał możliwość wystąpienia w trybie art. 39 P.e. o przedłużenie ważności koncesji, na co słusznie wskazywał pozwany w niniejszej sprawie. Warunkiem skorzystania z tego uprawnienia jest złożenie wniosku o przedłużenie jej ważności nie później niż 18 miesięcy przed jej wygaśnięciem. Termin ten ma charakter materialnoprawny, a jego niezachowanie powoduje, że przedsiębiorca nie może skorzystać z uprawnienia do przedłużenia ważności koncesji przewidzianego w tym przepisie. W przypadku niezachowania przez koncesjonariusza terminu przewidzianego dla złożenia wniosku o przedłużenie ważności koncesji i konieczności wystąpienia o wydanie nowej koncesji, sytuacja koncesjonariusza będzie tożsama z sytuacją przedsiębiorcy ubiegającego się o wydanie koncesji po raz pierwszy. W każdym ze wskazanych przypadków wydanie decyzji udzielającej koncesji będzie wymagało od podmiotu zainteresowanego spełnienia przesłanek zawartych w art. 33 P.e., jak również uiszczenia opłaty koncesyjnej.

W konsekwencji należy stwierdzić, że powód nie skorzystał z uprawnienia do przedłużenia ważności posiadanej przez niego koncesji przewidzianej przez przepisy Prawa energetycznego, jak również nie udowodnił, że wnosił o przedłużenie koncesji, wystąpił natomiast w dniu 7 listopada 2011 r. (wynika to z uzasadnienia decyzji o udzieleniu koncesji z 2011 r.) o wydanie nowej decyzji, przesądza to zatem o obowiązku uiszczenia opłaty również od „nowej” decyzji.

Mając na uwadze to, iż powód nie wniósł opłaty koncesyjnej od wydanej decyzji w wymaganym przepisami terminie, należy stwierdzić, iż pozwany słusznie zastosował przepisy § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki corocznych opłat wnoszonych przez przedsiębiorstwa energetyczne, którym została udzielona koncesja. Zarzuty powoda należy zatem uznać za nieuzasadnione i brak jest podstawy prawnej do uchylenia zaskarżonej decyzji i umorzenia postępowania w sprawie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. Do kosztów niezbędnych do celowej obrony zaliczono poniesione przez pozwanego koszty zastępstwa procesowego w wysokości 720 zł określonej w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804), w brzmieniu ustalonym z dniem 26 października 2016 r.

SSO Bogdan Gierzyński